

ההסתדרות

הבית של העובדים בישראל

ב' ניסן תשפ"ד
10 אפריל 2024

לשכת יו"ר ההסתדרות

לכבוד
ח"כ בנימין נתניהו
ראש הממשלה

שלום רב,

הנדון: הגדלת מכסות העובדים הזרים בישראל

1. אני פונה אליך בעקבות מידע שהובא לידיעתי לפיו בימים אלה מקודמות החלטות ממשלה העוסקות בהגדלת מכסות העובדים הזרים בענפים רבים ושונים, ותחת תנאים מינימליים ומגבלות מעטות, העלולים להביא לפגיעה חמורה הן בעובדים הישראלים, הן בעובדים הזרים והן בענפי משק שלמים.
2. טיוטות החלטות הממשלה העומדות כעת על הפרק, עוסקות בהגדלת מכסות העובדים הזרים בענפי הבניין, התעשייה, האירועים והמסעדות, התיירות והחקלאות וכן בהבאה תקדימית של עובדים זרים לענף המטבחים בו לא מועסקים כיום בישראל עובדים זרים.
3. טיוטות ההחלטות העומדות על הפרק מבטלות תנאים והתניות שהיו קיימות בהחלטות קודמות, ולמעשה פורצות את הסכר להבאת עובדים זרים בענפים רבים, ללא אחריות לתפקוד שוק העבודה המקומי או למצב האבטלה במשק, וללא הבטחה מינימלית של זכויות העובדים הזרים עצמם.
4. **אנו נמצאים בתקופה מורכבת ורגישה – הן מבחינה ביטחונית והן מבחינה תעסוקתית – עלינו לשמר את שיעור האבטלה הנמוך, ולשמור על מקומות העבודה של מאות אלפי משרתי מילואים ובני ובנות זוגם ושל עשרות אלפי מפונים מבתיהם. במקביל עלינו לחזק ולשקם את התעסוקה בגבולותינו בצפון ובדרום על מנת לאפשר לאזרחי המדינה לשוב ולהתגורר שם בביטחון אישי וכלכלי גם יחד.**
5. לאור האמור, אין זה נכון בעת הזו לפתוח ענפים חדשים לעובדים זרים או להרחיב מכסות בענפים שלא נפגעו במלחמה, או שאינם מתמודדים עם מחסור כתוצאה מהפסקת כניסתם של עובדים פלסטינים, ושאינן הצדקה להבאת עובדים זרים נוספים אליהם מלבד רצונם של מעסיקים לחסוך בהוצאות ולמקסם רווחים, גם במחיר פגיעה בעובדים הישראלים.
6. כל החלטה על הגדלת מכסות עובדים זרים בישראל צריכה להתבצע באופן אחראי וראייה ארוכת טווח ולהיבחן ולהישקל על בסיס הקריטריונים הבאים:
 - א. **מחסור מוכח ואובייקטיבי:** על מנת להגדיל מכסות, נדרשת הוכחת צורך אובייקטיבי משמעותי בעובדים והיעדר יכולת מוכח לגייס עובדים ישראלים, כולל מקרב אוכלוסיות שילוב ששיעור התעסוקה שלהן נמוך.

ב. **שימור עצמאות ענפית ישראלית**: נדרש שימורו של יחס מוגדר בין עובדים ישראלים לעובדים זרים בכל ענף וענף, באופן שישמר את העצמאות של ישראל בהפעלת ענפי המשק הפעילים בה ומניעת תלות בעובדים זרים שבהיעדרם ענף משק שלם ישותק.

ג. **פיקוח ואכיפה אפקטיביים**: יש להגדיר יחס מחייב בין מספר העובדים הזרים בענף לבין תקצוב אמצעי הפיקוח והאכיפה של שמירת זכויותיהם ותנאי העסקתם, על מנת להבטיח יכולת אכיפה ופיקוח משמעותיים.

ד. **מניעת אבטלה ישראלית**: על פי המנגנון המוצע בטיוטות החלטות הממשלה בנושא, מכסת העובדים הזרים תיבחן אך ורק על פי השיעור שלהם מכוח העבודה בישראל, וללא התייחסות לשיעור האבטלה במשק. יש לשמר מנגנון מחייב לפיו תקטן מכסת העובדים הזרים בהתאמה לגידול בשיעור האבטלה. בלעדי מנגנון כאמור, בעת משבר כלכלי ואחוזי אבטלה גדלים, יימנע שילובם של עובדים ישראלים בענפי משק עם ריבוי עובדים זרים משום שהעסקתם נחשבת זולה יותר.

ה. **מיצוי מכסות קיימות**: אין לאפשר הגדלת מכסות לעובדים זרים נוספים מבלי שקודם לכן מוצו המכסות הקיימות.

ו. **מניעת כניסה לענפי משק חדשים**: כל דיון במכסות לעובדים זרים צריך להתקיים אך ורק בנוגע לענפים אשר כבר אושרו בהם מכסות בעבר, ואין בעת הזו לפתוח ענפים חדשים לעובדים זרים.

ז. **תיעדוף מדינות שמבטיחות הגנה על העובדים**: נדרש לקבוע תיעדוף להבאת עובדים זרים ממדינות שיש למדינת ישראל הסכמים בילטרליים עמן. בכך, תינתן הגנה משמעותית לעובדים הזרים ותצומצם יכולת ניצולם והפרת זכויותיהם.

7. אני סמוך ובטוח כי החלטות שיתקבלו על בסיס הקריטריונים לעיל, יביאו למדיניות מיטיבה ומאוזנת שמחד תוכל לתת מענה לצרכי המשק ולתרום להגברת הצמיחה ומאידך לא תביא לפגיעה בכלכלה המקומית, ותשמור על זכויות העובדים ועל תנאי העסקתם – ישראלים וזרים יחדיו.

8. לעומת זאת, קידום טיוטות החלטות הממשלה העומדות כיום לדיון כתוצאה מהפעלת לחצים על ידי גורמים בעלי אינטרס המנצלים ניצול ציני את המצב הנוכחי ורואים בו שעת כושר להעביר במחטף החלטות שאין בהן ולו דבר עם המלחמה - יביא לתוצאות הפוכות. החלטות אלה יפגעו בעובדים ישראלים שכבר כיום מתמודדים עם אתגרים מורכבים בצל המלחמה, יפגעו בעצמאות המקומית של ענפי משק שלמים, יעכבו את השיקום של חבלי הארץ הפגועים והמפונים שלנו, יגרמו לכאוס בשוק העבודה ועם השלכותיהן יתמודד המשק הישראלי שנים ארוכות קדימה.

ההסתדרות

הבית של העובדים בישראל

לשכת יו"ר ההסתדרות

-3-

9. אבקש לקיים דיון מקצועי משותף עם משרדי הממשלה הרלוונטיים על מנת לדון במגבלות הנדרשות על כל החלטה להבאת עובדים זרים נוספים ובענפים השונים לישראל.

10. יחד נמשיך לפעול למען שגשוגו של המשק הישראלי תוך הגנה על עובדיו.

בכבוד רב,

ארנון בר דוד
יו"ר ההסתדרות

העתקים:

מר בצלאל סמוטריץ', שר האוצר
ח"כ משה ארבל, שר הפנים
ח"כ ניר ברקת, שר הכלכלה והתעשייה
מר יואב בן צור, שר העבודה
ח"כ יריב לוין, שר המשפטים
עו"ד גלי בהרב-מאירה, היועצת המשפטית לממשלה
מר יוסי שלי, מנכ"ל משרד ראש הממשלה
מר שלומי הייזלר, מנכ"ל משרד האוצר
מר אמנון מרחב, מנכ"ל משרד הכלכלה והתעשייה
מר ישראל אוזן, מנכ"ל משרד העבודה
מר אייל סיסו, מנכ"ל רשות האוכלוסין וההגירה
ח"כ יעקב אשר, יו"ר ועדת הפנים והסביבה
ח"כ ישראל אייכלר, יו"ר ועדת העבודה והרווחה
ח"כ אליהו רביבו, יו"ר הוועדה לעובדים זרים
מר דובי אמיתי, יו"ר נשיאות המגזר העסקי
מר ראול סרוגו, נשיא התאחדות הקבלנים בוני הארץ
מר רועי יעקב, מ"מ יו"ר ההסתדרות
מר אדם בלומנברג, מנכ"ל האגף לאיגוד מקצועי וסמנכ"ל כלכלה ומדיניות
עו"ד חנה שניצר, ראש הלשכה המשפטית לאג"מ
גברת נועה שוקרון, רכזת תעסוקה באגף תקציבים

\\Yor\כתובות - לשכת ראש הממשלה\מכתב לרוחם בנימין נתניהו - הגדלת מכסת העובדים הזרים בישראל.docx